

Tariffnemnda
Postboks 8119 Dep
0030 OSLO

HØRING AV FORSLAG OM FORTSATT ALLMENNGJØRING AV LANDSOVERENSKOMSTEN FOR ELEKTROFAGENE - 14/1988 TN

Vi viser til Tariffnemndas brev av 30. juni 2016 med høring av forslag om fortsatt allmenngjøring av landsoverenskomsten for elektrofagene.

Vilkår for fortsatt allmenngjøring

Vedtak om allmenngjøring av tariffavtale kan treffes dersom det er dokumentert at utenlandske arbeidstakere utfører eller kan komme til å utføre arbeid på vilkår som samlet sett er dårligere enn det som gjelder etter landsomfattende tariffavtaler for vedkommende fag eller bransje, eller det som ellers er normalt for vedkommende sted og yrke, jf allmenngjøringsloven § 5. Når en part i en allmenngjort tariffavtale fremmer krav om *nytt vedtak* om allmenngjøring i samme sak, kan Tariffnemnda treffe slikt vedtak uten at det fremlegges ny dokumentasjon for lønns- og arbeidsvilkårene i bransjen, jf § 8. Det er imidlertid lagt til grunn i forarbeidene til bestemmelsen at forutsetningen for at vedtak skal kunne videreføres må være at nemnda anser de alminnelige vilkårene for å fatte vedtak om allmenngjøring etter lovens § 5 er oppfylt. Nemndas vurderinger i slike tilfeller må som hovedregel være hvorvidt den anser det som sannsynlig at problemer på nytt vil oppstå dersom vedtaket ikke videreføres. I Stortingets behandling av bestemmelsen ble det understreket at som grunnlag for denne vurderingen må Tariffnemnda innhente dokumentasjon på tilstanden i bransjen, som rapporter fra Arbeidstilsynet, statistikk over antallet utenlandske arbeidstakere og annet relevant materiale.

Arbeidstilsynets tilsyn med allmenngjøring - Elektrofagene

Arbeidstilsynet fører rutinemessig kontroll med virksomhetenes etterlevelse av allmenngjøringsregelverket knyttet til elektrofag. Et eller flere kontrollpunkt er fulgt opp i 89 tilsyn i perioden 2014- august 2016. Alle tilsyn følger i tillegg opp andre tema.

For å gi et innblikk i funn fra Arbeidstilsynets tilsyn i denne sammenheng, er det naturlig å ta utgangspunkt i disse kontrollpunktene:

1. Utbetaler arbeidsgiver lønn i samsvar med forskriften om delvis allmenngjøring av Landsoverenskomsten for elektrofagene? Kontrollpunktet er hjemlet i lov om allmenngjøring av tariffavtaler mv. § 6 fjerde ledd og forskrift om delvis allmenngjøring av Landsoverenskomsten for elektrofagene § 3
2. Får arbeidstakerne dekket utgifter til reise, kost og losji for arbeidsoppdraget (elektrofag)? Kontrollpunktet er hjemlet i lov om allmenngjøring av tariffavtaler mv. § 6 fjerde ledd og forskrift om delvis allmenngjøring av Landsoverenskomsten for elektrofagene § 5
3. Har virksomheten som hovedleverandør systemer og rutiner for å påse at lønns- og arbeidsvilkår hos virksomhetens underleverandør(er) er i overensstemmelse med gjeldende allmenngjøringsforskrift for elektrofagene? Kontrollpunktet er hjemlet i lov om allmenngjøring av tariffavtaler mv. §§ 11 og 12 og forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett § 6
4. Har virksomheten som hovedleverandør i kontrakten med underleverandør(er), informert om at underleverandørens arbeidstakere minst skal ha de lønns- og arbeidsvilkår som følger av allmenngjøringsforskriften for elektrofagene?

Kontrollpunktet er hjemlet i lov om allmenngjøring av tariffavtaler mv. §§ 11 og 12 og forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett § 5

I tabellen nedenfor ser vi for hvert kontrollpunkt gjennomsnittlig avviksgrad, antall tilsyn, samt antall tilsyn som har resultert i minst et vedtak om hhv. tvangsmulkt eller stans som pressmiddel. Resultatene gjelder tilsyn gjennomført i perioden 2014-2016 og er oppsummert i tabellen under.

Kontrollpunkt	Avviksgrad	Tilsyn	Tilsyn med vedtak om tvangsmulkt	Tilsyn med vedtak om stans som pressmiddel
1. Allmenngjøring elektrofagene – lønn	30 %	64	0	0
2. Allmenngjøring elektrofagene - dekning av reise, kost og losji	31 %	36	0	0
3. Allmenngjøring elektrofagene - påseplikten	43 %	7	0	0
4. Allmenngjøring elektrofagene - informasjonsplikten	33 %	6	0	0
Totalsum	31 %	89	0	0

Resultatene viser at Arbeidstilsynet så langt i størst grad har ført kontroll med allmenngjort lønn og dekning av reise, kost og losji. Arbeidstilsynet finner avvik i ett av tre tilsyn hvor disse forholdene blir kontrollert, noe som er relativt høyt. Det har så langt ikke vært behov for benytte pressmidler for å følge opp reaksjoner, men flere av tilsynssakene er fremdeles pågående. Samlet sett varierer avviksgraden på de ulike kontrollpunktene mellom 30% og 43%. Dette er forholdsvis høye tall, men her ligger det altså relativt få tilsyn til grunn per i dag.

I sum indikerer Arbeidstilsynets tilsynsregistreringer behov for fortsatt allmenngjøring for elektrofagene. Arbeidstilsynet finner relativt sett hyppige avvik i tilsynene hvor allmenngjøringsbestemmelsene blir kontrollert.

Utkast til forskrift

Arbeidstilsynet har ingen merknader til utkast til forskrift.

Med hilsen
Direktoratet for arbeidstilsynet

Ingrid Finboe Svendsen
direktør
(sign.)

Gry Singsaas
avdelingsdirektør, Lov og regelverk
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Arbeidstilsynet og har derfor ingen signatur.